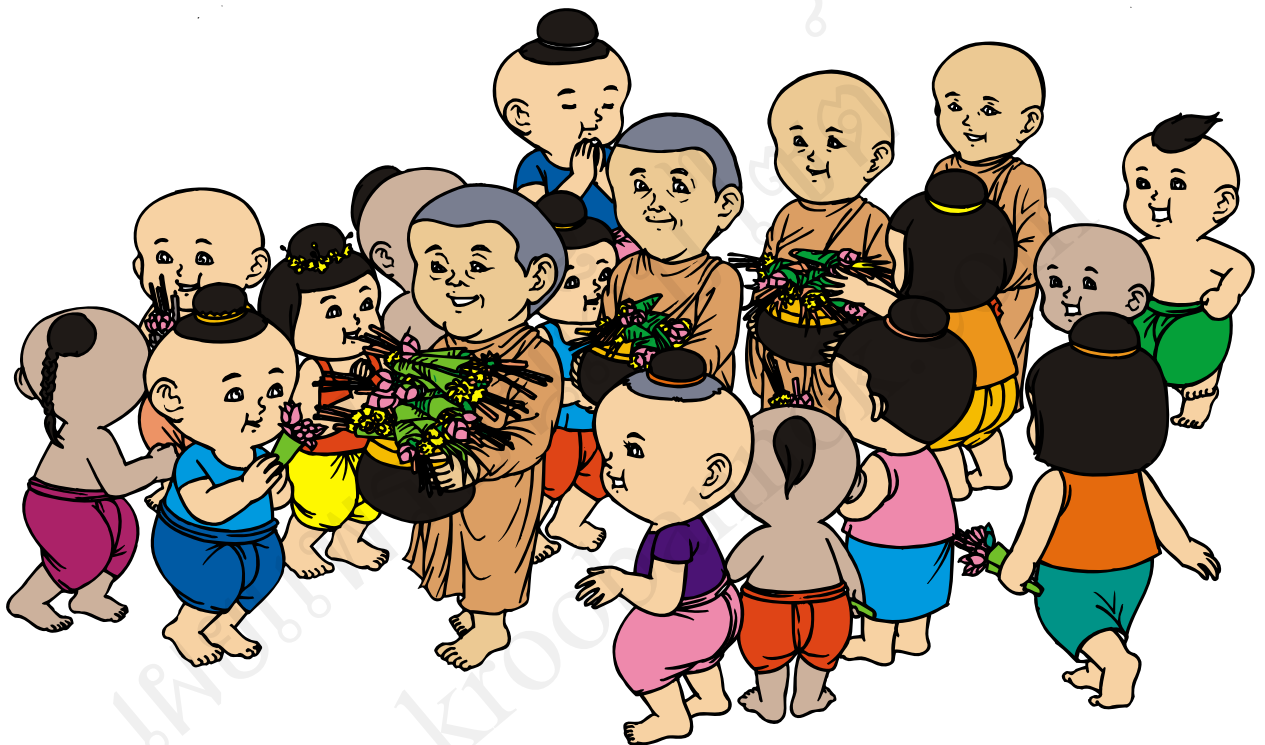

บทเรียนสำหรับครูภาษาไทย

ชุดเสริมทักษะภาษา ชุดที่ ๑
เรื่อง คำพ้องรูป คำพ้องเสียง

จัดทำโดย
นางสาวจิตติมา อันประเสริฐ
ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ช่วงชั้นที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
โรงเรียนวัดทุ่งครุ (พิทยาสรรค์) สำนักงานเขตทุ่งครุ
กรุงเทพมหานคร

แบบทดสอบก่อนเรียน

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว

๑. คำในข้อใดเป็นคำพ้องเสียง

- ก. เพลา - เพลา
- ข. การ - กาล
- ค. แหน - แหน
- ง. สระ - สระ

๒. คำใดเป็นคำพ้องรูป

- ก. จันทน์ - จันทร
- ข. เสมอ - เสมอ
- ค. ชาญ - ชาน
- ง. บท - บด

๓. ข้อใดเป็นคำพ้องเสียง

- ก. กาญจน์ - กรรม
- ข. ศูนย์ - ศุลกากร
- ค. พันธุ์ - พรรณ
- ง. จัน - จัน

๔. ข้อใดเป็นคำพ้องรูปทุกคำ

- ก. สระ ยุติ
- ข. กรี กลี
- ค. เสมอ เขม่า
- ง. เพลา ปรีก

๕. คำใดเป็นคำพ้องรูป

- ก. กั้นต์ - กั้น
- ข. ขัน - ขัณฑ์
- ค. เขมา - เขมา
- ง. จันทร - จัน

๖. คำพ้องในข้อใดความหมายต่างกันมากที่สุด

- ก. ทุกคนเล่าเรื่องขำขันแต่เขาไม่รู้ลึกซึ้งเลย
- ข. กัณพยายามกัณพวกเขาไม่ให้ทะเลาะกัณ
- ค. เธอไม่รู้หรือว่าเธอกำลังหลงตัวเอง
- ง. พระฉันอาหารที่ฉันนำมาถวาย

๗. คำพ้องรูป หมายความว่าอย่างไร

- ก. เสียงต่างกัน - ความหมายเหมือนกัน
- ข. เสียงเหมือนกัน - ความหมายต่างกัน
- ค. เสียงเหมือนกัน - ความหมายเหมือนกัน
- ง. เสียงต่างกัน - ความหมายต่างกัน

๘. ข้อใดไม่มีคำพ้องเสียง

- ก. โคลงเรือทำให้เรือโคลงเคลง
- ข. แม่ซื้อพันธุ์ไม้มาหนึ่งพันบาท
- ค. เขาใส่ของมีค่าจึงถูกฆ่าตาย
- ง. คุณยายใส่บาตรพระที่มาบิณฑบาต

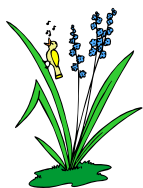
๘. คำพ้องเสียง หมายความว่าอย่างไร

- ก. เสียงต่างกัน - ความหมายเหมือนกัน
- ข. เสียงเหมือนกัน - ความหมายต่างกัน
- ค. เสียงเหมือนกัน - ความหมายเหมือนกัน
- ง. เสียงต่างกัน - ความหมายต่างกัน

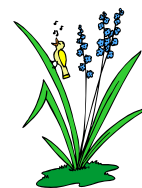
๑๐. ข้อใดมีคำพ้องเสียง

- ก. คุณยายสาวดมณต์ทุกวัน
- ข. แม่ทำแกงบวดให้พระบวชใหม่
- ค. ป้าบุญมาไปทำบุญที่วัด
- ง. อากาศเป็นพิษชีวิตจะสั้น

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

ข้อที่	เฉลยคำตอบ
๑	ตอบข้อ ข
๒	ตอบข้อ ข
๓	ตอบข้อ ค
๔	ตอบข้อ ง
๕	ตอบข้อ ค
๖	ตอบข้อ ข
๗	ตอบข้อ ง
๘	ตอบข้อ ก
๙	ตอบข้อ ข
๑๐	ตอบข้อ ข

น้องๆทำแบบทดสอบก่อนเรียนได้หรือเปล่าคะ
หากน้องตอบผิดไม่ต้องกังวลใจนะคะ เพราะไม่มี
การเก็บคะแนนใดๆ ทั้งสิ้น คราวนี้เราไปเรียนรู้เรื่อง
คำพ้องรูป คำพ้องเสียงพร้อมๆ กันเลยคะ

กรอบนำเข้าสู่บทเรียน

สวัสดีครับเพื่อนๆ
เพื่อนๆ รู้จักคำพ้องรูป
คำพ้องเสียงกันหรือเปล่าครับ

สวัสดีค่ะเพื่อนๆ
วันนี้เราจะมาศึกษา
บทเรียนสำเร็จรูป
เรื่อง คำพ้องรูป
คำพ้องเสียง
ด้วยกันนะคะ

คำพ้องรูป คำพ้องเสียง

คำพ้อง หมายถึง คำที่มีรูปเหมือนกันหรืออ่านออกเสียงเหมือนกันอย่างใดอย่างหนึ่ง

คำพ้อง มี ๒ ชนิด คือ

๑. คำพ้องรูป

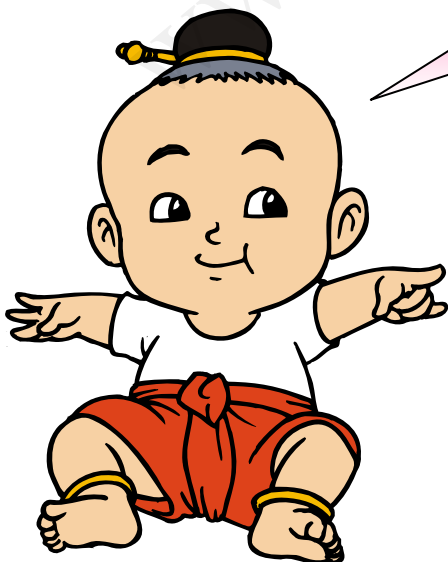
๒. คำพ้องเสียง

เพื่อนๆรู้แล้วนะคะว่าคำพ้องหมายถึงอะไรและมีกี่ประเภท ต่อไปเรามาเรียนรู้ถึงความหมายของคำพ้องรูป คำพ้องเสียงกันค่ะ

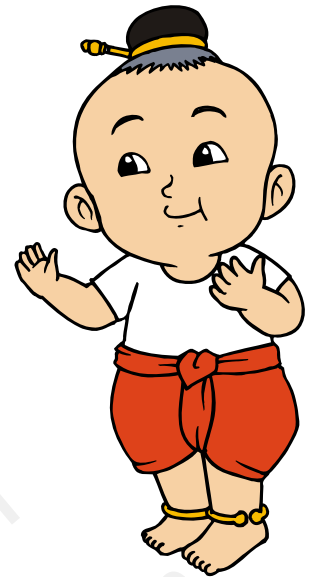
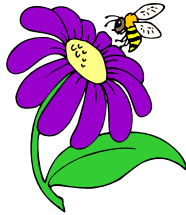

๑. คำพ้องรูป หมายถึง คำที่เขียนเหมือนกัน แต่อ่านออกเสียงต่างกันและมีความหมายไม่เหมือนกัน เวลาอ่านจะต้องสังเกตความหมายของคำในประโยค จึงจะอ่านได้ถูกต้อง
๒. คำพ้องเสียง หมายถึง คำที่ออกเสียงเหมือนกัน แต่รูปต่างกัน (เขียนไม่เหมือนกัน) และความหมายก็ต่างกันด้วย

น้องจุกเก่งมากเลย อธิบายแล้วพี่เข้าใจมากขึ้น
เพื่อนๆ ก็คงเข้าใจนะครับ

เรามาศึกษาตัวอย่างคำพ้องรูปกันดีกว่านะคะ

คำพ้องรูป	คำอ่าน	ความหมาย
แหน	แหน อ่านแบบ น สะกด	หวง รักษา เฝ้า ระวัง
	อ่านแบบ ห เป็นอักษรนำ	ชื่อไม้ น้ำ ใบกลมเล็กๆ
เพลา	เพลา อ่านแบบอักษรควบแท้	เบา , หย่อน , ซา
	อ่านว่า เพ – ลา	เวลา
กรี	อ่านแบบอักษรควบแท้	กระดุกแหลมที่หัวกุ้ง
	อ่านว่า กะ – รี	ช้าง
เสมา	อ่านว่า เส – มา	เครื่องหมายปักเขต
	อ่านว่า สะ – เหมา	ต้นไม้ชนิดหนึ่ง
ตะนุ	อ่านว่า ตะ – นุ	ตัว , ตน , ถิ่น , ข้าพเจ้า
	อ่านว่า ตะ – หนู	ชื่อเต่าทะเลชนิดหนึ่ง
เขมา	อ่านว่า เข – มา	ชื่อวัด , สบาย , เจริญ
	อ่านว่า ขะ – เหมา	ชื่อต้นไม้ชนิดหนึ่ง

นอกจากนี้คำพ้องรูปยังมีลักษณะเหมือนคำที่มีประธานและกริยาหรือ
คำวิเศษณ์ประกอบเราต้องดูความหมายในประโยคด้วย ได้แก่

คำ	คำอ่าน	ตัวอย่างประโยค
ตากลม	ตา - กลม ตาก - ลม	น้องของฉันมีดวงตา กลมโต นักท่องเที่ยวนั่งเรือตากแดด ตากลม ทั้งวัน
ແຂ່ງ	เถะ - แห่ เถ - ลง	รัฐบาลเถ่งเรื่องขึ้นราคา ข้าวเปลือก เครื่องบินเถ่ ลงข้างสนามบิน
โคลง	โคลง โค - ลง	ฉันนั่งเรือที่โคลงเคลงไปมา พ่อนำโค ลงเรือไปทุ่งนา

กรอบที่ ๑

มาฝึกร้องเพลงคำพ้องรูปกันนะคะ

คำร้อง นางแสงเดือน รongทอง

ทำนอง เพลงยวนย่าเหล

คำพ้องรูป

หัวใจไหววูป

จอกแหวนของใคร

ให้ปลากินพลัน

คำพ้องรูป

เห็นแต่รูปเหมือนกัน

หวงแหนทำไมกัน (ซ้ำ)

ทั้งเช้าทั้งเย็น

กรอบที่ ๒

คำชี้แจง เขียนคำอ่านของคำพ้องรูปที่พิมพ์ตัวหนาให้ถูกต้อง

๑.

สมัยก่อนคนไทยเรียกชาวเขมรว่าพวก**แหม**

.....

๒.

แหม เป็นไม้ล้มลุกชนิดหนึ่ง ชอบขึ้นตามชายน้ำ

.....

๓.

ว่าว**ปักเป้า**กับว่าวจุฬากำลังต่อสู้กันบนท้องฟ้า

.....

๔.

ชาวประมงคนนั้นเสียชีวิตเพราะกินปลา**ปักเป้า**

.....

๕.

เขาไม่ชอบ**สระผม**

.....

กรอบที่ ๒ (ต่อ)

กรอบที่ ๒

๖.

สระ ๑ ใช้วางไว้หลังพยัญชนะต้น

.....

๗.

คำว่า ครู มากจากคำว่า **ครู** ที่แปลว่าหนัก

.....

๘.

ครู เป็นภาษาอะไรใช้ตั๊กน้ำ

.....

๙.

เพล้าเข้าอากาศสดชื่นมาก

.....

๑๐.

ลูกจำช่วยเพล้าๆ เสี่ยงลงหน่อยจ๊ะ

.....

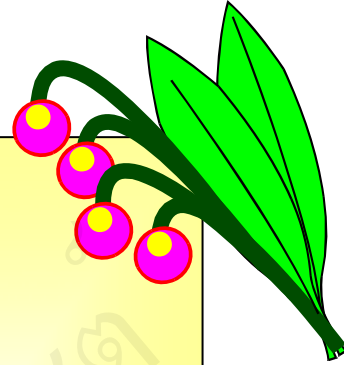
อยากทำต่ออีกจังเลย

เฉลยกรอบที่ ๒

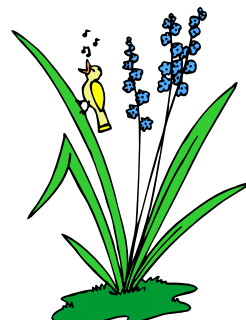

เฉลยกรอบที่ ๒

๑. ขะ - แม่
๒. แยม
๓. ปัก - เป้า
๔. ปัก - กะ - เป้า
๕. สะ - ผม
๖. สะ - หระ
๗. กะ - รุ
๘. กรุ
๙. เพ - ลา
๑๐. เพลา

ขอหนูช่วยคิดด้วยนะ

เรามาดูตัวอย่างคำพ้องเสียงกันดีกว่านะคะ

คำพ้องเสียง	ความหมาย	ตัวอย่างคำ
จัน	ชื่อผลไม้ที่สุกเหลือง หอม รับประทานได้	ลูกจัน
จันทน์	ชื่อต้นไม้ที่เนื้อไม้ ดอก นานา ทำยาและเครื่องหอม	ต้นจันทน์
จันทร	ดวงเดือน หรือชื่อวันที่ 12 ของ สัปดาห์	ดวงจันทร์ , วัน จันทร์
จรร	ความประพฤติ พยุงไว้ไม่ให้เซ	จรรยา , จรรโลง
หญ้า	วัชพืชชนิดหนึ่ง	ใบหญ้า
ย่า	แม่ของพ่อ	คุณย่า
การ	งาน สิ่งที่ทำ	การงาน
กาล	เวลา	กาลเวลา
กาฬ	ดำ	พระกาฬ
ข้า	คำแทนตัวผู้พูด	ข้าเอง
ฆ่า	ทำให้ตาย	ฆ่าให้ตาย
ค่า	ราคา	ราคาสินค้า

มาฝึกร้องเพลงคำพ้องเสียงกันค่ะ

เพลงคำพ้องเสียง

คำร้อง นางแสงเดือน รongทอง

ทำนอง เพลงยวนย่าเหล

คำพ้องเสียง คำพ้องเสียง เหมือนกันเพียงเสียง
ความหมายต่างกันไป จะซื้อลูกจัน ไม้จันทน์ ที่ไหน
วันเสาร์นี้ไชวี่ ซื้อเสามาพলন
คำพ้องเสียง คำพ้องเสียง เหมือนกันเพียงเสียง
แต่ความหมายต่างกันไป อาผ้าซับนึงชื่อโคลที่หยดไหล
ทรัพย์สินของใครไฟไหม้ไหม้ ยังอยู่ดี

ไม่อยากเลยใช่ไหมคะ
เรามาศึกษากรอบต่อไป
กันดีกว่าค่ะ

กรอบที่ ๔

คำชี้แจง เขียนคำพ้องเสียงให้ตรงกับภาพ

๑. เหรียญ..... (บาตร , บาท)

๒. บิณฑ..... (บาต , บาท)

๓. ผู้..... (เท่า , เต่า)

๔.แก่ (คน , คล)

๕.ปกแข็ง (สมุทร , สมุด)

กรอบที่ ๔ (ต่อ)

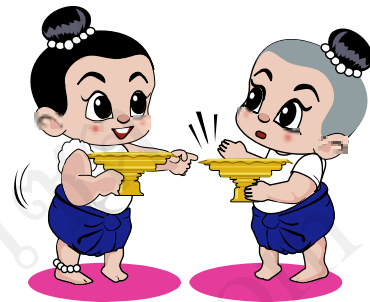

กรอบที่ ๔

๖. มหา..... (สมุทร , สมุด)

๗.ทอง (พาน , พาล)

๘. คน..... (พาน , พาล)

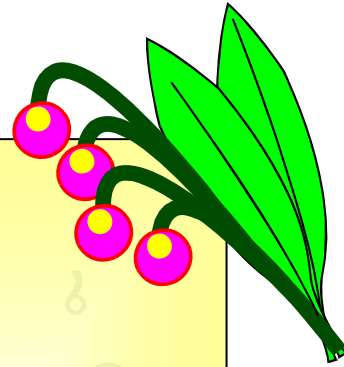
๙. ตั้ง..... (ครรภ์ , คั่น)

๑๐.....ไถ (ครรภ์ , คั่น)

เฉลยกรอบที่ ๔

เฉลยกรอบที่ ๔

๑. บาท
๒. ปาด
๓. เฒ่า
๔. คน
๕. สมุด
๖. สมุทร
๗. พาน
๘. พาล
๙. ครรภ์
๑๐. คั่น

ได้ 10 คะแนน เก่งมากเลย

กรอบที่ ๕

คำชี้แจง จงเขียนคำจากคำอ่านต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. ผู้ – ถ้ำ

.....

๒. อา – กาด – ร้อน

.....

๓. ทำ – มะ – ชาด

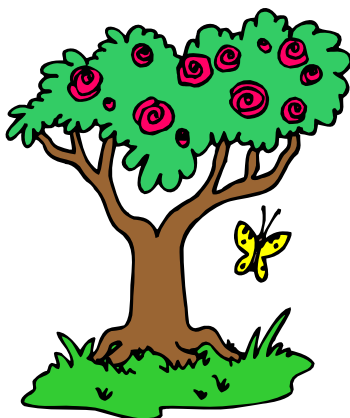
.....

๔. สุก – ขะ – อะ – นา – ไม

.....

๕. เมก – ฝน

.....

กรอบที่ ๕ (ต่อ)

กรอบที่ ๕

๖. อัก - คี - ไพ

.....

๗. พิ - ที - กำ

.....

๘. ถาง - ย่า

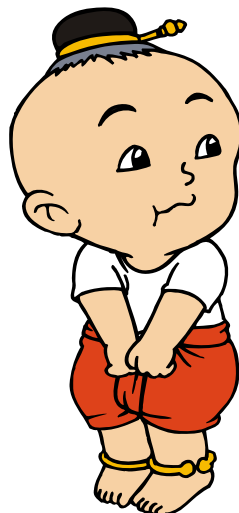
.....

๙. ซื่อ - ลัด

.....

๑๐. วัน - สุก

.....

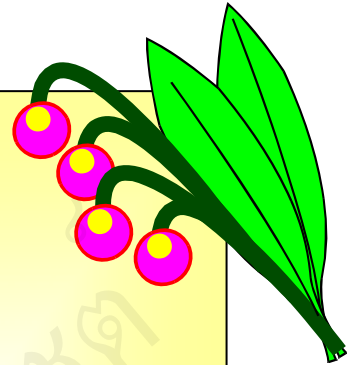

ไม่ค่อยยากเลยนะ

เฉลยกรอบที่ ๕

เฉลยกรอบที่ ๕

๑. ผู้เฒ่า
๒. อากาศร้อน
๓. ธรรมชาติ
๔. สุขอนามัย
๕. เมฆฝน
๖. อักคิภัย
๗. พิธีกรรม
๘. ถางหญ้า
๙. ชื่อสัตย์
๑๐. วันศุกร์

เหนื่อยจังขอพักก่อนนะ

กรอบที่ ๖

คำชี้แจง หาคำพ้องเสียงกับคำที่พิมพ์ตัวหนา

๑.

อัครรย์

.....

๒.

ทำวัตร

.....

๓.

ความทุกข์

.....

๔.

ข้างบ้าน

.....

๕.

โศคลาภ

.....

กรอบที่ ๖ (ต่อ)

กรอบที่ ๖

๖.

ดอกพุด

๗.

สวนสัตว์

๘.

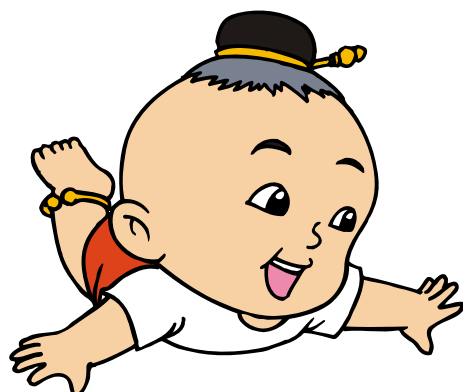
ซ่อมแซม

๙.

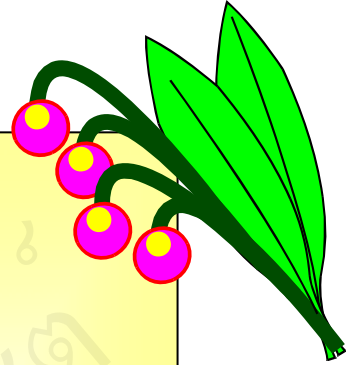
คำศัพท์

๑๐.

วรรณคดี

เฉลยกรอบที่ ๖

เฉลยกรอบที่ ๖

๑. จันทร์
๒. วัด
๓. ทุก
๔. ค่าง
๕. ลาบ
๖. พุทธ
๗. สัตย์
๘. ส้อม
๙. สับ
๑๐. วัน

สู้ๆ สู้ๆ สู้ต่อไปนะ

กรอบที่ ๗

คำชี้แจง ให้นักเรียนโยงเส้นจับคู่คำพ้องเสียง

๑. ไม่ว

ก. สิ้น

๒. เล้า

ข. สงฆ์, สรงน้ำ

๓. วันพุธ

ค. เหล้า

๔. พระธรรม

ง. พันธุ์, พรรณ

๕. ประสงค์

จ. ไหม

๖. ชื่อสัตย์

ฉ. ดอกพุด, พระพุทธร

๗. ผูกพัน

ช. ทำ

๘. ซ้อนส้อม

ซ. สัตว์, ส่วนสด

๙. ผ่าฉิน

ณ. ซ่อม

๑๐. รักชัญ

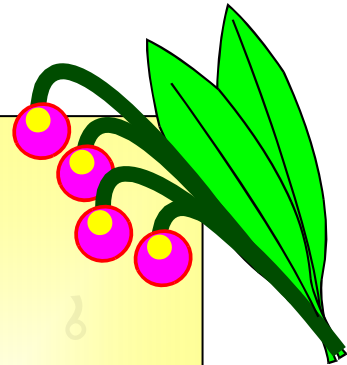
ญ. ชัดเจน

เฉลยกรอบที่ ๗

๑. จ
๒. ก
๓. น
๔. ช
๕. บ
๖. ซ
๗. ง
๘. ฅ
๙. ก
๑๐. ญ

เก่งจริงเลยนะ ตัวแค่นี้

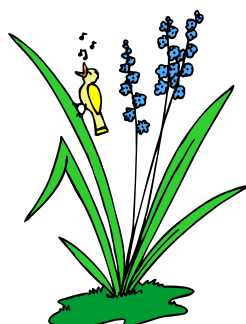

กรอบสรุป

ผมขอสรุปเรื่องคำพ้องให้ฟังอีกครั้งนะคะ
คำพ้อง หมายถึง คำที่มีรูปเหมือนกันหรืออ่าน
ออกเสียงเหมือนกันอย่างใดอย่างหนึ่ง คำพ้อง
มี ๒ ชนิด คือ คำพ้องรูป และคำพ้องเสียง

คำพ้องรูป หมายถึง คำที่เขียน
เหมือนกัน แต่อ่านออกเสียงต่างกัน
และมีความหมายไม่เหมือนกัน เวลา
อ่านจะต้องสังเกตความหมายของคำ
ในประโยค จึงจะอ่านได้ถูกต้อง

กรอบสรุป (ต่อ)

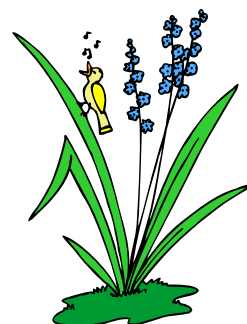
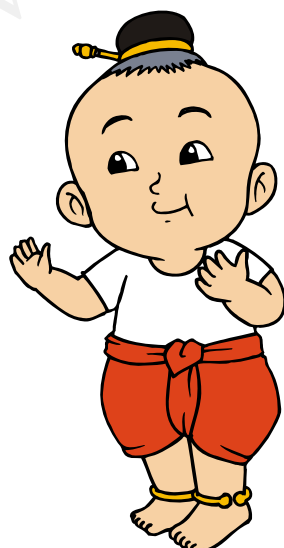
กรอบสรุป

ส่วนคำพ้องเสียง หมายถึง คำที่
ออกเสียงเหมือนกัน แต่รูปต่างกัน
(เขียนไม่เหมือนกัน) และความหมาย
ก็ต่างกันด้วย

ตัวอย่างคำพ้องรูป เช่น เพลา แหน
กรี ฯลฯ

ตัวอย่างคำพ้องเสียง เช่น การ
กาล กाप เป็นต้น

แบบทดสอบหลังเรียน

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว

๑. คำพ้องในข้อใดมีความหมายต่างกันมากที่สุด

- ก. ทุกคนเล่าเรื่องำขันแต่เขาไม่รูู้้สึกู้ขันเลย
- ข. ักพยายามักพวกเขาไม่ให้ะเลาะัก
- ค. เธอไม่รู้หรือว่าเธอกำลังหลงตัวเอง
- ง. พระันอาหารที่ันนำมาถวาย

๒. คำพ้องรูป หมายความว่าอย่างไร

- ก. เสียงต่างกัน - ความหมายเหมือนกัน
- ข. เสียงเหมือนกัน - ความหมายต่างกัน
- ค. เสียงเหมือนกัน - ความหมายเหมือนกัน
- ง. เสียงต่างกัน - ความหมายต่างกัน

๓. ข้อใดไม่มีคำพ้องเสียง

- ก. โคลงเรือทำให้เรือโคลงเคลง
- ข. แม่ซื้อพันธ์ไม้มาหนึ่งพันบาท
- ค. เขาใส่ซองมีค่าจึงถูกฆ่าตาย
- ง. คุณยายใส่บาตรพระที่มาบิณฑบาต

๔. คำพ้องเสียง หมายความว่าอย่างไร

- ก. เสียงต่างกัน - ความหมายเหมือนกัน
- ข. เสียงเหมือนกัน - ความหมายต่างกัน
- ค. เสียงเหมือนกัน - ความหมายเหมือนกัน
- ง. เสียงต่างกัน - ความหมายต่างกัน

๕. ข้อใดมีคำพ้องเสียง

- ก. คุณยายสาวดมณต์ทุกวัน
- ข. แม่ทำแกงบวดให้พระบวชใหม่
- ค. ป้าบุญมาไปทำบุญที่วัด
- ง. อากาศเป็นพิษชีวิตจะสั้น

๖. คำในข้อใดเป็นคำพ้องเสียง

- ก. เพลา - เพลา
- ข. การ - กาล
- ค. แหน - แหน
- ง. สระ - สระ

๗. คำใดเป็นคำพ้องรูป

- ก. จันทน์ - จันทร์
- ข. เสมา - เสมา
- ค. ชาญ - ชาน
- ง. บท - บด

๘. คำใดอ่านออกเสียงต่างจากพวก

- ก. กาจ
- ข. กานต์
- ค. การ์ณ
- ง. กาล

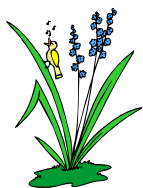
๘. ข้อใดเป็นคำพ้องรูปทุกคำ

- ก. สระ ยุติ
- ข. กรี กลี
- ค. เสมา เขม่า
- ง. เพลา ปรีก

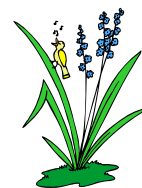
๑๐. คำใดเป็นคำพ้องรูป

- ก. ก้นต์ - ก้น
- ข. ขัน - ขัณฑ์
- ค. เขมา - เขมา
- ง. จันทร - จัน

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

ข้อที่	เฉลยคำตอบ
๑	ตอบข้อ ข
๒	ตอบข้อ ง
๓	ตอบข้อ ก
๔	ตอบข้อ ข
๕	ตอบข้อ ข
๖	ตอบข้อ ข
๗	ตอบข้อ ข
๘	ตอบข้อ ค
๙	ตอบข้อ ง
๑๐	ตอบข้อ ค

เป็นอย่างไรบ้างคะเพื่อนๆ ถ้าไม่พอใจคะแนน
ที่ได้ก็ต้องกลับไปทบทวนเนื้อหาใหม่
เราไปดูแบบประเมินตนเองพร้อมๆ กัน
กับจุกนะคะ

ประเมินตนเองหลังเรียน

จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนนักเรียนทำคะแนนได้

คะแนน/๑๐

เกณฑ์การประเมิน (ข้อละ ๑ คะแนน)

ถ้านักเรียนทำได้	๖	คะแนน	ถือว่า	ผ่าน
ถ้านักเรียนทำได้	๗ – ๘	คะแนน	ถือว่า	ดี
ถ้านักเรียนทำได้	๙ – ๑๐	คะแนน	ถือว่า	ดีมาก

ถ้านักเรียนพิจารณาผลการเรียนแล้ว
อยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจควรศึกษาใหม่อีกครั้ง

จุดดีใจนะคะที่ได้เรียนรู้ไปพร้อมกับเพื่อนๆ
ด้วยบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย หวังว่า
เพื่อนๆคงสนุกนะคะ แล้วพบกันใหม่
สวัสดีค่ะ

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ. (๒๕๕๒). หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ ๔. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ณัฐณา โตประเสริฐพงศ์. (๒๕๕๖). คู่มือเตรียมสอบหลักภาษาไทย การใช้ภาษาไทย ป๔.
กรุงเทพฯ: สถาบันกวดวิชา จำกัด.

ราชบัณฑิตสถาน. (๒๕๕๒). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒. กรุงเทพฯ :
นานมีบุ๊คพับลิเคชั่น.

วันเพ็ญ เทพโสธา. (๒๕๕๗). หลักภาษาไทยฉบับนักเรียน นักศึกษา. กรุงเทพฯ :สำนักพิมพ์
พัฒนาศึกษา.

ศุภวรรณ สัจจพิบูล. (มปป.). เสริมทักษะหลักภาษาไทยป๔. กรุงเทพฯ :สำนักพิมพ์ดอกหญ้า
วิชาการ

สมศรี กิตติศิริวรพันธุ์และคณะ. (๒๕๕๖). หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน กลุ่มสาระการ
เรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑-๒. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.